

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Barbory Berkové v právní věci žalobkyně: **A. H.**, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Liberecký kraj**, se sídlem 1. máje 97/25, Liberec, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 7. 2018, č. j. 1095999/18/2607-00540-607648 a č. j. 1096088/18/2607-00540-607648, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 25. 10. 2019, č. j. 59 Af 31/2018 – 67,

t a k t o :

- I. Řízení **s e z a s t a v u j e.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný vydal dne 17. 7. 2018 dva exekuční příkazy na přikázání pohledávky z účtu žalobkyně ve výši 179 027 Kč. Žalobkyně napadla exekuční příkazy žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který řízení shora uvedeným usnesením zastavil pro nezaplacení soudního poplatku za žalobu.

[2] Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti usnesení krajského soudu kasační stížností.

[3] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 9. 1. 2020, č. j. 6 Afs 242/2019 – 17, zamítl žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, neboť dospěl k závěru, že podaná kasační stížnost je zjevně neúspěšným návrhem ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Soud proto vyzval stěžovatelku mimo jiné k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč ve lhůtě 15 dnů. Zároveň ji poučil o následcích nesplnění poplatkové povinnosti.

[4] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Z § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, vyplývá, že poplatková povinnost vzniká podáním kasační stížnosti. Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve znění účinném od 30. 9. 2017 pak platí, že „[n]ebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.“

[5] Usnesení č. j. 6 Afs 242/2019 – 17 bylo stěžovatelce doručeno dne 14. 1. 2020, posledním dnem lhůty tak byla středa 29. 1. 2020. Stěžovatelka poplatek v této lhůtě nezaplatila.

[6] V podání doručeném soudu dne 29. 1. 2020 stěžovatelka opětovně požádala o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. Namítla, že z důvodu objektivní změny okolností jejích poměrů objektivně, řádně, důvodně a včas požádala o ustanovení zástupce a osvobození od soudních poplatků za žalobu i kasační stížnost. Nesouhlasila s posouzením její kasační stížnosti jako zjevně bezúspěšného návrhu. Objektivní stav nebyl soudy dosud objasněn, neboť jejím návrhům soudy účelově nevyhověly. Usnesení č. j. 6 Afs 242/2019 – 17 trpí zjevnými nesprávnostmi, pro které je nepřezkoumatelné. Stěžovatelce bylo na základě její objektivně důvodných návrhů již opakovaně vyhověno, podklady jsou proto Nejvyššímu správnímu soudu i krajskému soudu známy z jejich úřední činnosti. Bylo tedy prokazatelné, že u stěžovatelky došlo k podstatné změně skutečností. Krajský soud se řádně nevypořádal s její žádostí ze dne 30. 9. 2019. Stěžovatelce proto nezbyvá než požádat o ustanovení zástupce a osvobození od soudních poplatků z důvodu objektivní změny poměrů. V mezidobí došlo podle ní ke změně faktických poměrů, neboť veškerý její majetek je obstaven nezákonnými exekucemi, přestože má na dani z nemovitých věcí vysoký přeplatek.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal důvod o opakovaných žádostech o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce rozhodnout samostatným usnesením. Byť obecně platí, že o takových žádostech musí soud rozhodnout dříve, než pro nezaplacení soudního poplatku řízení zastaví, příp. než pro nedoložení povinného zastoupení kasační stížnost odmítne, toto obecné pravidlo má své výjimky. Mechanické uplatňování tohoto pravidla by mohlo v některých případech vést ke zbytečnému prodlužování řízení opakovaním stále stejných žádostí a rozhodováním o nich. O opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku nebo ustanovení zástupce v rámci jednoho řízení je proto soud povinen rozhodnout jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména došlo-li ke změně poměrů účastníka řízení (viz např. rozsudky ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008 – 65, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 As 145/2015 – 12, nebo ze dne 12. 10. 2016, č. j. 5 As 120/2014 – 32, a nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2010, sp. zn. I. ÚS 1439/09, č. 10/2010 Sb. ÚS, odst. 17).

[8] V opakovaných žádostech stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly nové posouzení. Za takové skutečnosti nelze považovat tvrzení, že její majetkové poměry jsou soudu známy z úřední činnosti nebo že je veškerý její majetek obstaven exekucemi, neboť soud zamítl její předchozí žádosti z důvodu zjevné bezúspěšnosti kasační stížnosti ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., tedy z důvodu, pro který jsou majetkové poměry stěžovatelky nerozhodné.

[9] S ohledem na skutečnost, že stěžovatelka nezaplatila soudní poplatek v soudem určené lhůtě, ani účinně nepožádala o osvobození od soudních poplatků, Nejvyšší správní soud zastavil řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) a § 120 s. ř. s. (srov. např. usnesení ze dne 31. 7. 2018, č. j. 1 Afs 146/2018 – 31, ze dne 22. 3. 2017, č. j. 1 As 359/2016 – 43, nebo ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Afs 103/2017 – 28).

[10] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. února 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu